

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

מחרוזות של דגים הרי אלו שליו. וה"ה מחרוזות של זכר כדלמחר בתוספתא (פ"ב) וא"ת והא אמר צ"ג גיד הנשה (חולין דף נה: ושם ד"ה בחרוזים) אל תהא שוטה זכר בחרוזים הוי סימן וי"ל גבי זכר שנתעלס מן העין הקילו טפי ו"ל דאין הלכה כרז מדפריך (סג) ורז היכי אכל זכר א משמע דאין שפיר אכלינן:

מדמשקל הוי סימן מדה ומנין גמלי הוי סימן. משמע דמדה גדיפא וא"ת והא אמרי' (לקמן דף כח.) ינתן לאומר משקלותיו ולא לאומר מדת ארכו ורחבו משמע דמשקל הוי סימן טפי וי"ל דה"מ בצגד דאין דרך לשקול התם ולפי משקל עדיף:

חביות של יין ושל גרוגרות הרי אלו שליו. אע"ג דמתן (לקמן דף נד:) מלא פירות זכלי חייב להכריז משום סימן של הכלי הכא רגילות הוא לכל החביות שוין וא"ת מדת היין להוי סימן וי"ל שהחביות מלאה וכל החביות שוין אכל אם אין החביות מלאה יהא סימן לומר כמה יין יש בו:

אתלתא קרנתא ווא"ת דרז אמר צ"ג אין מעמידין (ע"ז דף נט: ושם) חביות אסור בחותם אחד ושמואל נמי לא פליג עליה אלא בחלב אכל זכר יין ותכלת מודה ומפרש ר"ת דהתם מיירי בישראל כחשוד וכן משמע דמיירי התם לעיל בזכר ועם הארץ וישראל חשוד לא מרמז כמו נכריים:

ברשותם. שכל בעל הבית עושה רשותו משונה משל זכריו והוי סימן צרייתא בלא רשותיה: **אביי אמר**. אפילו רשע לא הוי סימן אחר שנתתו האוצרות שבעל הבית אחד מוכר להרבה חנוונים וכולם רשומים צענין אחד ופרש"י אינו נראה:

במסכת. וא"ת והאמר (קדושין דף ג.) ושנתם שיהו דברי תורה מחודדין צפין שאם ישאלך אדם אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד וי"ל דהיינו דוקא באלם הבא לשאול דין או הוראה או להתלמד אכל הכא שאלו לנסותו אם יודע מותר לשנות ולומר לא למדתי זה:

בפוריא. אין רגילות שישאלוהו כפירוש רש"י אם שימש מטוה אלא אם בעל קרי היה ולא בא לצית המדרש ושאלוהו למה לא בא ישנה ויאמר שחולה היה או שאר אונס אירע לו אי נמי שאלוהו שכתב על מטוה זו לא יאמר לו כן פן יראה צה קרי ויתגנה:

באושפיוזא. אם שאלוהו אם קבלוהו נקצר פנים יפות יאמר לא כדפירש רש"י דלמרינן צערכין (דף נח.) מנצך צערו בקול גדול ו"ל בצקק השכס צערב קללה תחשב לו וא"ת והא אמרינן בצרכות (דף נח.) אורח טוב אומר כל מה שטרסה בעל הבית לא טרסה אלא בשבילי וי"ל דהתם מיירי צין צני אדם מהוגנים והכא צין צני אדם שאינם מהוגנים והא ללא חשיב הכא מותר לשנות מפני דרכי שלום כדלמרינן פרק הבא על יבנתו

מחרוזות של זכר וה"ה מחרוזות של זכר כדלמחר בתוספתא (פ"ב) וא"ת והא אמר צ"ג גיד הנשה (חולין דף נה: ושם ד"ה בחרוזים) אל תהא שוטה זכר בחרוזים הוי סימן וי"ל גבי זכר שנתעלס מן העין הקילו טפי ו"ל דאין הלכה כרז מדפריך (סג) ורז היכי אכל זכר א משמע דאין שפיר אכלינן:

מדמשקל הוי סימן מדה ומנין גמלי הוי סימן. משמע דמדה גדיפא וא"ת והא אמרי' (לקמן דף כח.) ינתן לאומר משקלותיו ולא לאומר מדת ארכו ורחבו משמע דמשקל הוי סימן טפי וי"ל דה"מ בצגד דאין דרך לשקול התם ולפי משקל עדיף:

חביות של יין ושל גרוגרות הרי אלו שליו. אע"ג דמתן (לקמן דף נד:) מלא פירות זכלי חייב להכריז משום סימן של הכלי הכא רגילות הוא לכל החביות שוין וא"ת מדת היין להוי סימן וי"ל שהחביות מלאה וכל החביות שוין אכל אם אין החביות מלאה יהא סימן לומר כמה יין יש בו:

אתלתא קרנתא ווא"ת דרז אמר צ"ג אין מעמידין (ע"ז דף נט: ושם) חביות אסור בחותם אחד ושמואל נמי לא פליג עליה אלא בחלב אכל זכר יין ותכלת מודה ומפרש ר"ת דהתם מיירי בישראל כחשוד וכן משמע דמיירי התם לעיל בזכר ועם הארץ וישראל חשוד לא מרמז כמו נכריים:

ברשותם. שכל בעל הבית עושה רשותו משונה משל זכריו והוי סימן צרייתא בלא רשותיה: **אביי אמר**. אפילו רשע לא הוי סימן אחר שנתתו האוצרות שבעל הבית אחד מוכר להרבה חנוונים וכולם רשומים צענין אחד ופרש"י אינו נראה:

במסכת. וא"ת והאמר (קדושין דף ג.) ושנתם שיהו דברי תורה מחודדין צפין שאם ישאלך אדם אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד וי"ל דהיינו דוקא באלם הבא לשאול דין או הוראה או להתלמד אכל הכא שאלו לנסותו אם יודע מותר לשנות ולומר לא למדתי זה:

בפוריא. אין רגילות שישאלוהו כפירוש רש"י אם שימש מטוה אלא אם בעל קרי היה ולא בא לצית המדרש ושאלוהו למה לא בא ישנה ויאמר שחולה היה או שאר אונס אירע לו אי נמי שאלוהו שכתב על מטוה זו לא יאמר לו כן פן יראה צה קרי ויתגנה:

באושפיוזא. אם שאלוהו אם קבלוהו נקצר פנים יפות יאמר לא כדפירש רש"י דלמרינן צערכין (דף נח.) מנצך צערו בקול גדול ו"ל בצקק השכס צערב קללה תחשב לו וא"ת והא אמרינן בצרכות (דף נח.) אורח טוב אומר כל מה שטרסה בעל הבית לא טרסה אלא בשבילי וי"ל דהתם מיירי צין צני אדם מהוגנים והכא צין צני אדם שאינם מהוגנים והא ללא חשיב הכא מותר לשנות מפני דרכי שלום כדלמרינן פרק הבא על יבנתו

מחרוזות של זכר וה"ה מחרוזות של זכר כדלמחר בתוספתא (פ"ב) וא"ת והא אמר צ"ג גיד הנשה (חולין דף נה: ושם ד"ה בחרוזים) אל תהא שוטה זכר בחרוזים הוי סימן וי"ל גבי זכר שנתעלס מן העין הקילו טפי ו"ל דאין הלכה כרז מדפריך (סג) ורז היכי אכל זכר א משמע דאין שפיר אכלינן:

מדמשקל הוי סימן מדה ומנין גמלי הוי סימן. משמע דמדה גדיפא וא"ת והא אמרי' (לקמן דף כח.) ינתן לאומר משקלותיו ולא לאומר מדת ארכו ורחבו משמע דמשקל הוי סימן טפי וי"ל דה"מ בצגד דאין דרך לשקול התם ולפי משקל עדיף:

חביות של יין ושל גרוגרות הרי אלו שליו. אע"ג דמתן (לקמן דף נד:) מלא פירות זכלי חייב להכריז משום סימן של הכלי הכא רגילות הוא לכל החביות שוין וא"ת מדת היין להוי סימן וי"ל שהחביות מלאה וכל החביות שוין אכל אם אין החביות מלאה יהא סימן לומר כמה יין יש בו:

אתלתא קרנתא ווא"ת דרז אמר צ"ג אין מעמידין (ע"ז דף נט: ושם) חביות אסור בחותם אחד ושמואל נמי לא פליג עליה אלא בחלב אכל זכר יין ותכלת מודה ומפרש ר"ת דהתם מיירי בישראל כחשוד וכן משמע דמיירי התם לעיל בזכר ועם הארץ וישראל חשוד לא מרמז כמו נכריים:

ברשותם. שכל בעל הבית עושה רשותו משונה משל זכריו והוי סימן צרייתא בלא רשותיה: **אביי אמר**. אפילו רשע לא הוי סימן אחר שנתתו האוצרות שבעל הבית אחד מוכר להרבה חנוונים וכולם רשומים צענין אחד ופרש"י אינו נראה:

במסכת. וא"ת והאמר (קדושין דף ג.) ושנתם שיהו דברי תורה מחודדין צפין שאם ישאלך אדם אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד וי"ל דהיינו דוקא באלם הבא לשאול דין או הוראה או להתלמד אכל הכא שאלו לנסותו אם יודע מותר לשנות ולומר לא למדתי זה:

בפוריא. אין רגילות שישאלוהו כפירוש רש"י אם שימש מטוה אלא אם בעל קרי היה ולא בא לצית המדרש ושאלוהו למה לא בא ישנה ויאמר שחולה היה או שאר אונס אירע לו אי נמי שאלוהו שכתב על מטוה זו לא יאמר לו כן פן יראה צה קרי ויתגנה:

באושפיוזא. אם שאלוהו אם קבלוהו נקצר פנים יפות יאמר לא כדפירש רש"י דלמרינן צערכין (דף נח.) מנצך צערו בקול גדול ו"ל בצקק השכס צערב קללה תחשב לו וא"ת והא אמרינן בצרכות (דף נח.) אורח טוב אומר כל מה שטרסה בעל הבית לא טרסה אלא בשבילי וי"ל דהתם מיירי צין צני אדם מהוגנים והכא צין צני אדם שאינם מהוגנים והא ללא חשיב הכא מותר לשנות מפני דרכי שלום כדלמרינן פרק הבא על יבנתו

מחרוזות של זכר וה"ה מחרוזות של זכר כדלמחר בתוספתא (פ"ב) וא"ת והא אמר צ"ג גיד הנשה (חולין דף נה: ושם ד"ה בחרוזים) אל תהא שוטה זכר בחרוזים הוי סימן וי"ל גבי זכר שנתעלס מן העין הקילו טפי ו"ל דאין הלכה כרז מדפריך (סג) ורז היכי אכל זכר א משמע דאין שפיר אכלינן:

מדמשקל הוי סימן מדה ומנין גמלי הוי סימן. משמע דמדה גדיפא וא"ת והא אמרי' (לקמן דף כח.) ינתן לאומר משקלותיו ולא לאומר מדת ארכו ורחבו משמע דמשקל הוי סימן טפי וי"ל דה"מ בצגד דאין דרך לשקול התם ולפי משקל עדיף:

חביות של יין ושל גרוגרות הרי אלו שליו. אע"ג דמתן (לקמן דף נד:) מלא פירות זכלי חייב להכריז משום סימן של הכלי הכא רגילות הוא לכל החביות שוין וא"ת מדת היין להוי סימן וי"ל שהחביות מלאה וכל החביות שוין אכל אם אין החביות מלאה יהא סימן לומר כמה יין יש בו:

אתלתא קרנתא ווא"ת דרז אמר צ"ג אין מעמידין (ע"ז דף נט: ושם) חביות אסור בחותם אחד ושמואל נמי לא פליג עליה אלא בחלב אכל זכר יין ותכלת מודה ומפרש ר"ת דהתם מיירי בישראל כחשוד וכן משמע דמיירי התם לעיל בזכר ועם הארץ וישראל חשוד לא מרמז כמו נכריים:

ברשותם. שכל בעל הבית עושה רשותו משונה משל זכריו והוי סימן צרייתא בלא רשותיה: **אביי אמר**. אפילו רשע לא הוי סימן אחר שנתתו האוצרות שבעל הבית אחד מוכר להרבה חנוונים וכולם רשומים צענין אחד ופרש"י אינו נראה:

במסכת. וא"ת והאמר (קדושין דף ג.) ושנתם שיהו דברי תורה מחודדין צפין שאם ישאלך אדם אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד וי"ל דהיינו דוקא באלם הבא לשאול דין או הוראה או להתלמד אכל הכא שאלו לנסותו אם יודע מותר לשנות ולומר לא למדתי זה:

בפוריא. אין רגילות שישאלוהו כפירוש רש"י אם שימש מטוה אלא אם בעל קרי היה ולא בא לצית המדרש ושאלוהו למה לא בא ישנה ויאמר שחולה היה או שאר אונס אירע לו אי נמי שאלוהו שכתב על מטוה זו לא יאמר לו כן פן יראה צה קרי ויתגנה:

באושפיוזא. אם שאלוהו אם קבלוהו נקצר פנים יפות יאמר לא כדפירש רש"י דלמרינן צערכין (דף נח.) מנצך צערו בקול גדול ו"ל בצקק השכס צערב קללה תחשב לו וא"ת והא אמרינן בצרכות (דף נח.) אורח טוב אומר כל מה שטרסה בעל הבית לא טרסה אלא בשבילי וי"ל דהתם מיירי צין צני אדם מהוגנים והכא צין צני אדם שאינם מהוגנים והא ללא חשיב הכא מותר לשנות מפני דרכי שלום כדלמרינן פרק הבא על יבנתו

א [לעיל כ: לקמן כה:]; ב רש"י א [עין תוס']; ג יבמות קטו: ד"ה אחרמיו; ד [צילת כה:] חולין נה: ה [לקמן כה:]; ו [עין תוס' קדושין ל: ד"ה אלו]; ז [עין מהר"ם ופרי"ת סי' קכ ס"ק ג ב"ד]; ח [ועי' תוס' ע"ז דף לא: ד"ה אמר רב]; ט [ה"ר מהר"ם ועי' שם, ו' פ"י שמשפס בצבוק לזכרו או בערב קללה תחשב לו לבע"ב. רש"י,]

הגהות הגר"א
[א] נבי' מלא כסף ונמסר גסטרוני על אכר וכל מיני גסטרוני. ג' ל"ל [ועי' ראש' ועי' רש"י לקמן כ"ד ב' צמח"י ד"ה מלא כ'];

לעזי רש"י
פלנקין [פלבנקין]. א. כלים (השרירים הפנימיים של היד) סגור לבלתי. אורטי"א [אויטי"א]. ש. סרפידים.

מוסף רש"י
ליהוי קשר סימן. שש שקדים שאינן דומין זה לזה ויאמר כן וכן הוא עשוי (ועי' כ.). מחתך לה אתלת קרנתא. כשהיה משלה אבצר לימנו היה רגיל לנשות כל חתיכה בעלת שלש קרנות, וככה הו' ממכין אנשי צימו שזה היה סימן שלו (ביצה כח.). או: מוסף סימן שלא ינבנו ממנה אנשי צימו (חולין כח.). בטביעות עינא. על פי שאינו נטמן בה סימן (שבת ק"ד.).

רבינו הגנאל (המשך)
הוא (מוטב הוא) [מנות] נהה בזה המקום וכתב ותיאשו הביבלים: ובתני ר' יהודה אמור כל דבר שיש בו שני חייב להכריז כיצד יעגול ובתוכו חרש וכו' פי' יעגול של דבילה מאי כלי אנפוריא כלים חרשים שלא שבעתן העין כלומר לא עיין בהן הרבה ולא שבעה עינו באייתם לפיכך אינו מכריז ושמועה זו בכלים שאין בהם סימן אם שבעתן עינו ומכריז ידעיה ברורה מהדרינן להו לצורבא מרבנן בטביעות עינא והני מילי בצורבא מרבנן דלא משני ברבוריה אבל בהני תלת מילי במסכתא שקראה ואמר איני יודע אותה כי לא קריתיה כגון זה לא מחוקקין ליה בשקרי דעבר כרבנן דאמרי לעולם למד לשונך לומר איני יודע וכן בפוריא אם יאמר לך לא שימשתי וכי לא ישנה אשתי אצלי

א [לעיל כ: לקמן כה:]; ב רש"י א [עין תוס']; ג יבמות קטו: ד"ה אחרמיו; ד [צילת כה:] חולין נה: ה [לקמן כה:]; ו [עין תוס' קדושין ל: ד"ה אלו]; ז [עין מהר"ם ופרי"ת סי' קכ ס"ק ג ב"ד]; ח [ועי' תוס' ע"ז דף לא: ד"ה אמר רב]; ט [ה"ר מהר"ם ועי' שם, ו' פ"י שמשפס בצבוק לזכרו או בערב קללה תחשב לו לבע"ב. רש"י,]

באושפיוזא

מאז הוי אי דלית בהו סימן כי שבעתן העין מאי הוי לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה בלאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגויהו ומהדרינן ליה כי לא שבעתן העין לא קים ליה בגויהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל בהני תלת מילי עבידי רבנן דמשננו במלייהו במסכת ובפוריא ובאושפיוזא

מאז הוי אי דלית בהו סימן כי שבעתן העין מאי הוי לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה בלאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגויהו ומהדרינן ליה כי לא שבעתן העין לא קים ליה בגויהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל בהני תלת מילי עבידי רבנן דמשננו במלייהו במסכת ובפוריא ובאושפיוזא

מאז הוי אי דלית בהו סימן כי שבעתן העין מאי הוי לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה בלאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגויהו ומהדרינן ליה כי לא שבעתן העין לא קים ליה בגויהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל בהני תלת מילי עבידי רבנן דמשננו במלייהו במסכת ובפוריא ובאושפיוזא

מאז הוי אי דלית בהו סימן כי שבעתן העין מאי הוי לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה בלאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגויהו ומהדרינן ליה כי לא שבעתן העין לא קים ליה בגויהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל בהני תלת מילי עבידי רבנן דמשננו במלייהו במסכת ובפוריא ובאושפיוזא

מאז הוי אי דלית בהו סימן כי שבעתן העין מאי הוי לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה בלאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגויהו ומהדרינן ליה כי לא שבעתן העין לא קים ליה בגויהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל בהני תלת מילי עבידי רבנן דמשננו במלייהו במסכת ובפוריא ובאושפיוזא

מאז הוי אי דלית בהו סימן כי שבעתן העין מאי הוי לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה בלאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגויהו ומהדרינן ליה כי לא שבעתן העין לא קים ליה בגויהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל בהני תלת מילי עבידי רבנן דמשננו במלייהו במסכת ובפוריא ובאושפיוזא